

Komunikacijos infekcinės ligos protrūkio metu principai

- Būkite pirmieji:** nedelsdami dalinkitės informacija apie ligos protrūkius ir taip padėkite stabdyti ligos plitimą, mažinti ir išvengti susirgimų ar net mirčių. Žmonės dažnai prisimena pirmąją informaciją, kurią išgirsta nenumatytoje situacijoje, todėl pirmiausia informacija turi juos pasiekti iš sveikatos apsaugos specialistų.
 - Net jei protrūkio ar specifinės ligos priežastis yra nežinoma, pasidalinkite faktais, kuriuos jau turite. Tai padės aplenkti galimus gandus.
 - Dalinkitės informacija apie ligos ženklus ir simptomus, gydymo ir priežiūros galimybes, kam reikalinga medikų priežiūra, kam kyla pavojus.
- Kalbėkite tiesą:** Tikslumas kuria pasitikėjimą. Informacija turėtų apimti ir tai, kas yra žinoma, ir kas yra nežinoma, ir tai, kas daroma, kad šios spragos būtų užpildytos.
 - Visuomenės sveikatos žinutės ir medicinos patarimai turi papildyti vieni kitus. Pavyzdžiui, sveikatos apsaugos pareigūnai neturėtų aktyviai skatinti žmonių kreiptis į gydytojus, jeigu šie siūnčia juos atgal ar link pabaigos eina medikamentai sunkios būklės pacientams.
 - Tikrindami faktus pasitelkite tos srities ekspertus. Viena neteisinga žinia gali skatinti pavojingą elgseną ir nulemti, jog žmonės ateityje nebesitikės žinutėmis.
- Būkite patikimi:** Nuoširdumas, žinių pateikimas laiku ir moksliniai įrodymai skatina visuomenę pasitikėti jūsų informacija ir patarimais. Pripažinkite, kai neturite pakankamai informacijos, kad atsakytumėte į klausimą, ir parenkite jį pasitelkę ekspertus.
 - Nežadėkite nieko, dėl ko nesate įsitikinę, pavyzdžiui, vakcinų platinimo ar medikamentų, jeigu neturite patvirtinimo dėl jų prieinamumo.
 - Spaudos konferencijoje ar kitame renginyje su jumis turėtų dalyvauti praktikuojantys gydytojai ir padėti atsakyti į medicininius klausimus.
- Reikškite užuojautą:** Ligos protrūkiai gali kelti baimę ir trikdyti kasdienes gyvenimus. Mažai žinomos ar tik pasirodžiusios ligos kelia daugiau nežinomybės ir susirūpinimo. Pripažindami, kaip žmonės jaučiasi ir su kokiais iššūkiais susiduria, parodote, kad kai teikiate rekomendacijas, kartu įvertinate jų ateitį.
 - Pavyzdžiui, nuotolinės spaudos konferencijos metu: „*Karantinas gali būti trikdantis, erzinantis ir atrodyti baugiai. Ypač tada, kai jo priežastis yra galimas susidūrimas su nauja liga, apie kurią turime mažai informacijos*“.
- Skatinkite veikti:** Infekcinės ligos protrūkio metu visuomenės suvokimas ir veikimas užkardant ligą yra esminė sąlyga stabdant ligos plitimą.
 - Skatinančios veikti žinutės turi būti paprastos, trumpos ir lengvai įsimenamos, pavyzdžiui, „*kosėdami užsidenkite*“.
 - Skleiskite kviečiančias veikti žinutes skirtingais būdais, tai padės pasiekti ir neįgaliuosius, ir sunkiai lietuviškai kalbančius, ir ribotą prieigą prie informacijos turinčius žmones.
- Rodykite pagarbą:** Kai žmonės jaučiasi pažeidžiami, ypač svarbi yra pagarbi komunikacija. Pagarbi komunikacija skatina bendradarbiauti ir dalintis žiniomis. Aktyviai įsiklausykite į problemas ir sprendimus, kuriuos siūlo vietos bendruomenės ir lyderiai.
 - Pripažinkite skirtingus kultūrinius įsitikinimus ir veikimo būdus, susijusius su ligomis, dirbkite su bendruomenėmis, pritaikydami elgseną ir skatindami supratimą.
 - Neatmeskite baimių ar abejonių. Suteikite žmonės galimybę kalbėti ir užduoti klausimus.

Pagal JAV CDC pavyzdį;
Lietuvos komunikacijos asociacijos (LTKA) parengta
ir pritaikyta Lietuvai.

